

Jesus Mari Agirre Arriola

*Eibar,
Gipuzkoa
(1947)*

Aurkibidea

Biografia

Eibarko Errekatxu kalean jaioa da. Armeria eskolan ikasi zuen eta bertako irakasle izanez urte asko eman ditu. Organozalea da eta zehatz ezagutzen ditu Helmholtz organogileen historia eta musika tresna horren sekretuak. Eibarko alkate izandakoa da.

Zintak

EIB-689

- **Proiektua:** Eibarko ondare industrialak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gonzalez, Esti
- **Data:** 2019-11-13
- **Iraupena:** 88 min
- **Euskarria:** None
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

EIB-690

- **Proiektua:** Eibarko ondare industrialak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gonzalez, Esti
- **Data:** 2019-11-13
- **Iraupena:** 15 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Ama eta arreba damaskinatzaileak

- **Erref:** EIB-689/002
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:00:59. **Bukatu:** 00:03:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua

Laburpena:

<p>Ama damaskinatzailea zen, eta arreba ere laguntzaile aritzen zen. Etxean lan egiten zuten. Marrazkilari ona omen zen ama. Bera errekadista ibiltzen zen.</p>

2. Marrazki irakasleak

- **Erref:** EIB-689/003
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:03:24. **Bukatu:** 00:06:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

<p>Moda handia zegoen eta horregatik zegoen Eibarren hainbeste damaskinatzaile. Jacinto Olaberen eskolara joan zen ama marrazten ikastera. Bere anaia Jose Antoniok Lukas Alberdirekin ikasi zuen.</p>

3. Garai bateko Eibarko giroa

- **Erref:** EIB-689/004
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:06:23. **Bukatu:** 00:08:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Errekatxun bizi izan da beti. Gaztea zeneko Eibar zelakoa zen kontatzen du; industria handia zegoenez, kalean mugimendu asko izaten zela dio. Etxebizitzek gehienetan azpian lantegiak izaten zituztela dio.

4. Armeria Eskola, asmakizun bikaina

- **Erref:** EIB-689/005
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:08:16. **Bukatu:** 00:09:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

<p>Armeria Eskola asmakizun bikaina izan zela dio; langileak prestatzen zituztelako eta ekintzaileak sortzen zituelako.</p>

5. Armeria Eskolako bizipenak eta haren garrantzia

- **Erref:** EIB-689/006
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:09:28. **Bukatu:** 00:12:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

<p>Armeria Eskolako irakasle izan da beti. Ikasle zela ikasi zituenak azaltzen ditu. Armeria Eskolak Euskal Herri osoari ekarpena egin diola uste du.</p>

6. Armeria Eskola, mekanikari lotua

- **Erref:** EIB-689/007
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:12:11. **Bukatu:** 00:13:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

<p>Armeria Eskolan ez dela inoiz armarik egin izan azaltzen du, mekanika landu izan dela.</p>

7. Marrazketa teknikoaren balioa

- **Erref:** EIB-689/009
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:14:46. **Bukatu:** 00:16:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

<p>Marrazketa teknikoko irakasle izan da Armeria Eskolan. Marrazketa teknika zertarako den baliagarri azaltzen du.</p>

8. Helmholtz markako organogileak

- **Erref:** EIB-689/013
- **Iraupena:** 0:04:49. **Hasi:** 00:18:53. **Bukatu:** 00:23:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Gazte zela, Helmholtz markako organogileak zelan ezagutu zituen azaltzen du. Maila handiko langileak zirela dio, ekintzaileak.

9. Helmholtz markako organoak

- **Erref:** EIB-689/014
- **Iraupena:** 0:06:04. **Hasi:** 00:23:42. **Bukatu:** 00:29:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Helmholtz markako organo lantegiko kontuak aipatzen ditu. Organo elektromagnetikoen funtzionamendu teknika azaltzen du. Markaren izena fisikari alemaniar baten omenezkoa dela kontatzen du. Lehenengo organoa San Lorentzon dagoela dio.

10. Helmholtz organoen hobekuntza

- **Erref:** EIB-689/015
- **Iraupena:** 0:05:23. **Hasi:** 00:29:46. **Bukatu:** 00:35:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Helmholtz organoen kalitatea hobetuz joan zela dio. Hobekuntza zelan lortu zuten azaltzen du. Hammond organoen inguruko azalpen teknikoak ere ematen ditu.

11. Hammond organoa Ermuan

- **Erref:** EIB-689/016
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:35:09. **Bukatu:** 00:38:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Don Teodoro Zuazua Ermuko parrokoak Hammond organoa lortu zuen Santiago elizarako eta hura aztertzeko aukera izan zuten Helmholtzeko arduradunek.

12. Aretoko dantzak organoarekin Astelenan

- **Erref:** EIB-689/017
- **Iraupena:** 0:03:22. **Hasi:** 00:38:08. **Bukatu:** 00:41:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

<p>60. hamarkadan kontzertu bat antolatu zuten Astelena frontoian, aretoko dantzak organoarekin joz. Juan Urtiaga izan zen organo-jotzailea eta Ermuko organoa jo zuen. Organo hura Helmholtz lantegira eraman zuten aztertzeko eta berdina egiteko.</p>

13. Hammond organoa barrutik

- **Erref:** EIB-689/018
- **Iraupena:** 0:06:04. **Hasi:** 00:41:30. **Bukatu:** 00:47:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Helmholtz lantegikoek Hammond organoa barrutik zelan aztertu zuten eta zelan kopia zuten kontatzen du.

14. Helmholtz eta Hammond organo lantegiak harremanetan

- **Erref:** EIB-689/019
- **Iraupena:** 0:04:51. **Hasi:** 00:47:34. **Bukatu:** 00:52:25

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak

Laburpena:

Helmholtz lantegikoek Hammond lantegira, Estatu Batuetara, idatzi zuten lortu zutena azalduz. Isilpeko langile bat bidali zuten Eibarrera eta ondoren Hammond lantegiko zuzendaria bera etorri zen.

15. Helmholtz markako berrogeita hamar organo

- **Erref:** EIB-689/020
- **Iraupena:** 0:03:53. **Hasi:** 00:52:25. **Bukatu:** 00:56:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak

Laburpena:

Hammond lantegiko ordezkari bat, Herbert Meinema, Helmholtz lantegira joan zen kopiatutako organoa ikustera, erostera eta elkarlan proposamena egitera. Elkarlanik ez baina berrogeita hamar ale egin zituzten.

16. Helmholtz organoekin antolatutako ekimen bereziak

- **Erref:** EIB-689/021
- **Iraupena:** 0:03:59. **Hasi:** 00:56:18. **Bukatu:** 01:00:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Helmholtz organo batekin kontzertu handi bat eman zuen Zaragozako Orkestra Sinfonikoak eta Maria Josefa Valcarcel izan zen organo-jotzailea. Beste hainbat anekdota kontatzen ditu.

17. Helmholtz organoak non dauden

- **Erref:** EIB-689/022
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 01:00:17. **Bukatu:** 01:02:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Helmholtz organoak non dauden esaten du. Eibarren ez da egon izan elizetan.

18. Organoen funtzionamendua ikasten

- **Erref:** EIB-689/023
- **Iraupena:** 0:05:05. **Hasi:** 01:02:21. **Bukatu:** 01:07:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Jose Ibazeta eta biak organo zaleak izan dira. Hark organo baten piezak eman zizkion eta lortu zuen organoen egitura eta funtzionamendua ikastea.

19. Berak konpondutako organoarekin kontzertuak

- **Erref:** EIB-689/024
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 01:07:26. **Bukatu:** 01:09:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Jose Ibazetarekin batera, beraiek konpondutako organoarekin, kontzertuak ematen hasi ziren. Lehenengoa Amañako elizan eman zuten. Bere anaia Juan Luis izan zen organo-jotzailea.

20. Helmholtz organoak egiteko materiala

- **Erref:** EIB-689/025
- **Iraupena:** 0:04:48. **Hasi:** 01:09:33. **Bukatu:** 01:14:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak

Laburpena:

Helmholtz organoak egiteko materiala nondik lortzen zuten kontatzen du.

21. Helmholtz lantegiaren bilakaera

- **Erref:** EIB-689/026
- **Iraupena:** 0:05:56. **Hasi:** 01:14:21. **Bukatu:** 01:20:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak

Laburpena:

Helmholtz markako organoak egiteari laga zioten 1964an. Harrezkero, 1973ra arte, telebistak egiten hasi ziren, baita beste hainbat gailu ere. Helmholtz lantegia itxi eta jabeak banatu egin ziren.

Agirre Arriola, Jesus Mari | ahotsak.eus Orr.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-03-22

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com